

UIMAVESIPROFIILI

RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

SISÄLLYS

JOHDANTO

1. YHTEYSTIEDOT
 - 1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot
 - 1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot
 - 1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot
 - 1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot
 - 1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot
2. UIMARANNAN TIEDOT JA SIJAINTI
 - 2.1 Uimarannan nimi
 - 2.2 Uimarannan lyhyt nimi
 - 2.3 Uimarannan ID-tunnus
 - 2.4 Uimarannan yhteystiedot
 - 2.5 Koordinaatit
 - 2.6 Kartat
 - 2.7 Valokuvat
3. UIMARANNAN KUVAUS
 - 3.1 Vesityyppi
 - 3.2 Rantatyyppi
 - 3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö
 - 3.4 Veden syvyydet ja virtaukset
 - 3.5 Uimarannan pohja
 - 3.6 Uimareiden määrä
4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT
 - 4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut
 - 4.2 Huolto ja kunnossapito
 - 4.3 Rantavalvonta
5. SIJAINTIVESISTÖ
 - 5.1 Merialue
 - 5.2 Vesistöalue
 - 5.3 Vesienhoitoalue
 - 5.4 Merialueen ominaisuudet ja sen tila
 - 5.5 Pintaveden laadun tila
6. UIMAVEDEN LAATU
 - 6.1 Uimaveden laadun seurantakohta
 - 6.2 Näytteenotto
 - 6.3 Uimaveden laatu
 - 6.3.1 Uimavesiluokka
 - 6.3.2 Uimaveden mikrobiologinen laatu
 - 6.3.3 Uimaveden aistinvarainen laatu
 - 6.4 Syanobakteerien (sinilevä) seuranta
 - 6.4.1 Syanobakteerien esiintyminen
 - 6.4.2 Lajisto- ja toksiinitutkimukset
 - 6.5 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen
 - 6.6 Hallintatoimenpiteet

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

7. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

- 7.1 Jätevesijärjestelmät
- 7.2 Hulevesijärjestelmät
- 7.3 Muut pintavedet
- 7.4 Maatalous
- 7.5 Teollisuus
- 7.6 Maantie- ja raideliikenne
- 7.7 Satamat ja vesiliikenne
- 7.8 Eläimet ja linnut
- 7.9 Epidemiat ja infektiot
- 7.10 Muut kuormituslähteet

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

- 8.1 Lyhytkestoiset saastumistilanteet
- 8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

- 9.1 Uimareille annettavat ohjeet
- 9.2 Tiedottaminen normaalioloissa
- 9.3 Tiedottaminen eritystilanteissa

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

- 10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta
- 10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta

UIMAVESIPROFIILI

RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

JOHDANTO

Uimavesiprofiilin tekeminen perustuu vuonna 2006 annettuun ns. uimavesidirektiiviin 2006/7/EY. Uimavesidirektiivin pohjalta Suomessa on laadittu Sosiaali- ja terveysministeriön asetus (177/2008) yleisten uimarantojen laatuvaatimuksista ja valvonnasta, joka on tullut voimaan 1.4.2008. Näiden säädösten soveltamisalaan kuuluvat yleiset uimarannat, joilla kunnan terveydensuojeluviranomainen odottaa huomattavan määrän ihmisiä uivan. Lisäksi terveydensuojelulaissa (763/1994) annetaan yleisiä terveydensuojeluun liittyviä määräyksiä.

Uimavesidirektiivissä ja STM:n asetuksessa on määrätty uimavesiprofiilin tekemisestä. Säädösten mukaan uimavesiprofiilin laatii uimarannan omistaja tai haltija yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa. Uimavesiprofiilissa tulee käsitellä uimaveden ja muiden lähialueen pintavesien kuvaus, mahdollisten saastumisten syiden määrittely ja arviointi, sinilevien ja makrolevien/kasviplanktonin esiintymisen todennäköisyyden arviointi, lyhytkestoisen saastumisen todennäköisyyden arviointi ja syiden selvittäminen sekä uimaveden laadun seurantakohtien sijainti.

Helsingin yleisten uimarantojen uimavesiprofiileista löytyy lisäksi tietoa mm. uimarannan varustuksesta, palveluista, kunnossapidosta, käytöstä sekä uimareiden ohjeistuksesta ja tiedotuksesta. Uimavesiprofiileissa on käsitelty myös veden aistinvarainen ja mikrobiologinen laatu sekä sinilevähavainnot viimeisen neljän vuoden ajalta.

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Kaupunkiympäristön toimiala/maankäyttö ja kaupunkirakenne/maaomaisuuden kehittäminen ja tontit PL 58213, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki Puh. (09) 310 22111 Sähköposti: kaupunkiymparisto@hel.fi
1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot	Kulttuuri ja vapaa-aika/ Liikuntapalvelut/Ulkoliikuntapalvelut/ Lähiliikuntayksikkö PL 4900, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Toivonkatu 2 A, 00250 Helsinki Puh. (09) 310 1060 www.hel.fi/liikunta
1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut PL 58235, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Työpajankatu 8, 00580 Helsinki Puh. Vaihde/uimarantavedet, puh. 09 310 2611 (ma - pe klo 8.00 - 16.00) Sähköposti: uimavesilaatuvalvonta@hel.fi www.hel.fi/uimavesi
1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	MetropoliLab Oy PL 550, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Viikinkaari 4, 00790 Helsinki Puh. 010 3913 50 Sähköposti: metropolilab@metropolilab.fi www.metropolilab.fi
1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot	HSY Vesi PL 301, 00066 HSY Käyntiosoite: Ilmalantori 1, 00240 Helsinki Puh. (09) 15611 (vaihde) Fax. (09) 15612011

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	Sähköposti: hsy@hsy.fi www.hsy.fi

2. UIMARANNAN TIEDOT JA SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi	Rastila
2.2 Uimarannan lyhyt nimi	Rastila
2.3 Uimarannan ID-tunnus	FI110910019
2.4 Uimarannan yhteystiedot	Osoite: Vuoraitti 2, 00980 Helsinki Puh. (09) 310 71443 tai 050 401 3615 (rantapelastajat)
2.5 Koordinaatit	25.1149 (longitude), 60.2076 (latitude) (koordinaattijärjestelmä: WGS84)
2.6 Kartat	Alueen kartta: http://www.hel.fi/palvelukartta/?l=1&id=7878 Uimarannan uima-alueen rajausta, veden syvyydet ja uimaveden laadun seuranta-kohta on merkitty liitteenä olevaan karttaan.
2.7 Valokuvat	Uimavesiprofiilin kuvat: Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut/liikuntapalvelut Rastilan uimaranta kesällä 2020

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi	Meri
3.2 Rantatyyppi	Rastilan uimaranta on maansiirtotöin rakennettu ranta, jonne tuodaan vuosittain lisää hiekkaa.
3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö	Rantavyöhyke on normaalitilassa kaislikkoa ja ranta rajoittuu molemmin puolin rehevään kaislikkoon. Lähiympäristö on hoidettua puistoaluetta ja aivan lähietäisyydellä on laajaa nurmialuetta (Rastilan leirintäalue). Rannan myötäisesti kulkee noin 20 – 30 metrin päässä rantaviivasta kevyen liikenteen väylä.
3.4 Veden syvyydet ja virtaukset	Ranta on tasaisesti syvenevä hiekkapohjainen ranta ja turvallisen uintialueen rajaa merkitsevien poijujen kohdalla veden syvyys on noin kolme metriä. Veden pinnan vaihtelu voi vuositasolla olla jopa noin kaksi metriä, mutta uimakauden aikana veden pinta vaihtelee korkeintaan metrin verran. Vedessä ei ole turvallisuuteen vaikuttavia virtauksia. Yleisin tuulen suunta on etelälounaasta, mutta tuuli ei muodosta rantaveteen suuria aaltoja. Suurinkin aallon korkeus on alle metrin.
3.5 Uimarannan pohja	Uintialueen pohja on hiekkaa muuttuen savihiekaksi lähempänä poijuja. Sukeltajat tarkistavat uintialueen pohjan vuosittain ennen uimakauden alkua.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

3.6 Uimareiden määrä	Uimareiden määrä vaihtelee 0 – 1000 päivässä riippuen säästä. Ruuhkaisin aika on yleensä klo 12 – 15 välisenä aikana. Uimarannalla on kävijöitä aamuvarhaisesta iltamyöhään ja lämpiminä kesäpäivinä jopa öisin. Viereisen Rastilan leirintäalueen vierailijat ovat kesäkaudella varsin ahkeria rannan käyttäjiä riippumatta kellonajoista. Ranta on suosittu lapsiperheiden keskuudessa, johtuen osaltaan siitä, että läheisellä Meri-Rastilan alueella asuu runsaasti lapsiperheitä.

4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT

4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut	Rannan varustelutaso ja palvelut: - Turvallinen uintialue on rajattu poijuilla - Kemialliset käymälät (bajamaja), pukukopit ja ulkosuihku - Leikkivälineitä lapsille - Rannan läheisyydessä parkkipaikka noin 40 autolle - Hyvät julkiset liikenneyhteydet, metroasemalle on noin 300 metriä - Laituri - Kaksi 600 litran jäteastiaa - Rantapelastajille valvomokontti - Rantapelastajilla on käytettävissään seuraavia pelastusvälineitä: pelastuslautaa, heittoliinaa ja pelastusrenkaat. Lisäksi heidät on varustettu asianmukaisin ensiapuvälinein Valvomo ja rantapelastaja

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	Laituri
4.2 Huolto ja kunnossapito	Huollosta ja ylläpidosta vastaa Helsingin kaupungin liikuntapalvelut. Uimakauden aikana ranta siivotaan päivittäin. Uimakauden ulkopuolisina aikoina siistiminen tapahtuu viikoittain. Rannan huollosta pidetään erillistä huoltovihkoa.
4.3 Rantavalvonta	Rantapelastajien valvonta-ajat uimakaudella 2020 ovat 1.6. – 9.8. kello 10 – 18. Rantapelastajia on vuorossa 1 - 2. Rannalle tuodaan kesäksi valvomokontti. Rantapelastajat ovat käyneet Suomen uimaopetus- ja hengenvastusliiton (SUH) rantapelastajakurssin. Yhteystiedot rantapelastajille, p. (09) 310 71443.

5. SIJAINIVESISISTÖ

5.1 Merialue	Itämeri
5.2 Vesistöalue	Suomenlahti, alue kuuluu Suomenlahden sisäsaaristoon. Rastilan uimaranta sijaitsee Itä-Helsingissä, Vartiokylänlahden kaakkoislaidalla, aivan Vuosaaren sillan vieressä.
5.3 Vesienhoitoalue	Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue Vesienhoitoalueen tunnus: FIVHA2
5.4 Merialueen ominaisuudet ja sen tila	Suomenlahti on osa Itämerta, joka on nuori ja ekologisesti hyvin herkkä merialue. Itämeri on murtovettä eli sen vesi on sekoitus jokien tuomaa makeaa

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	vettä ja merten suolaista vettä. Itämeri on ainutlaatuinen meri alhaisen suolapitoisuutensa, mataluutensa sekä vuoroveden heikkouden takia. Itämeren keskusolaisuus on alle 10 promillea ja Suomen rannikkoalueilla suolaisuus voi olla vielä pienempi. Vedenkorkeusvaihtelut johtuvat pääosin vallitsevista sääoloista, vuoroveden vaikutus sen sijaan on vain muutamia senttimetrejä. Itämeri on yksi saastuneimmista murtovesialtaista. Itämeren suuri alttius kuormitukselle johtuu sen mataluudesta ja muodosta, pienestä vesitilavuudesta sekä huonosta veden vaihtuvuudesta. Itämeren keskisyvyys on vain 55 metriä ja veden täydellisen vaihtumisen kestoajan arvioidaan olevan noin 30 vuotta. Itämeren suurimpana uhkana pidetään rehevöitymistä, josta näkyvinä merkkeinä ovat muun muassa lähes jokakesäiset runsaat leväkukinnat. Rehevöityminen johtuu pääasiassa meren pinta-alaa noin neljä kertaa suuremmalta valuma-alueelta tulevasta korkeasta kuormituksesta. Valuma-alueeseen kuuluu osia 14 valtiosta ja alueella asuu lähes 90 miljoonaa ihmistä. Rehevöityminen johtuu ihmisten toiminnasta, kuten esimerkiksi yhdyskuntien jätevesistä, maataloudesta, haja-asutuksesta, energiantuotannosta, liikenteestä ja teollisuudesta. Rehevöitymisen seurauksena pohjaan vajoavat kuolleet levät kuluttavat hajotessaan runsaasti happea, ja jopa kolmannes Itämeren pohjasta kärsii happikadosta. Hapettomissa oloissa pohjasta liukenee lisää ravinteita veteen, mikä rehevöittää merta entisestään. Itämeren muita merkittäviä uhkia ovat kemikaali- ja öljykuljetusten lisääntyminen, ympäristömyrkyt, tulokaslajien saapuminen sekä ilmastonmuutos.
5.5 Pintaveden laadun tila	Pintavesiä luokitellaan niiden ekologisen tilan perusteella. Järvet, joet ja rannikkoalueet luokitellaan viiteen luokkaan: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Helsingin edustan rannikkovedet luokitellaan alueesta riippuen joko välttäväksi tai tyydyttäväksi. Pääosin Helsingin rannikkoalue luokitellaan välttäväksi.

6. UIMAVEDEN LAATU

6.1 Uimaveden laadun seuranta-kohta	Rastilan uimarannan uimaveden laadun seuranta-kohta, josta vesinäytteet otetaan, sijaitsee päälaiturin päässä. Näytteenotto- paikka on valittu sillä perusteella, että arvion mukaan suurin osa uimareista menee tästä kohden uimaan. Uimavesinäyte on otettu samasta kohdasta vuodesta 2008 lähtien. Näytteenotto- paikka on merkitty liitteenä olevaan karttaan.
6.2 Näytteenotto	Nykyisen lainsäädännön mukainen vesinäytteiden vähimmäismäärä on neljä näytettä kesässä. Näytteistä yksi otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua ja loput jaetaan tasaisesti uimakaudelle. Kunnan terveys- ja suojelu- viranomaisen määrittää uimakauden pituuden vuosittain. Joka vuosi ennen uimakauden alkua laaditaan näytteenottosuunnitelma (seurantakalenteri), jossa on määritelty näytteenotto- päivät. Näytteenotto

UIMAVESIPROFIILI

RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	tulee tehdä viimeistään neljän päivän kuluessa seurantakalenteriin merkitystä päivästä. Kunkin kesän seurantakalenteri on nähtävillä kaupungin internetsivuilla. Rastilan uimarannalta on sovittu otettavan vuodesta 2016 lähtien näytteet viisi kertaa kesässä. Lisäksi uusintanäytteitä on otettu, jos veden laatu on ollut huono.
6.3 Uimaveden laatu	Uimaveden laatua seurataan vesinäytteitä laboratoriossa analysoimalla sekä aistinvaraisesti näytteenottojen ja tarkastusten yhteydessä.
6.3.1 Uimavesiluokka	Uimaveden laatuluokka on määritetty vuodesta 2011 lähtien. Uimavesiluokan määrittäminen tehdään vuosittain aina uimakauden päätyttyä. Luokittelussa käytetään kaikkia viimeisen neljän vuoden aikana otettujen suunnitelmallisten näytteiden tuloksia. Luokittelussa veden laatu luokitellaan luokkiin erinomainen, hyvä, tyydyttävä tai huono. Uimavesi täyttää sille asetetut laatuvaatimukset, jos laatu luokitellaan vähintään tyydyttäväksi. Mikäli uimaranta luokitellaan huonoksi, tulee käynnistää toimenpiteet uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi, saastumisen syiden selvittämiseksi ja saastumisen vähentämiseksi. Rastilan uimarannan veden laatuluokka oli hyvä vuonna 2019 ja erinomainen vuosina 2016 – 2018. Viimeisin luokittelu on tehty uimakausien 2016 – 2019 perusteella, jolloin laatuluokaksi tuli siis hyvä.
6.3.2 Uimaveden mikrobiologinen laatu	Uimaveden mikrobiologista laatua on seurattu vuodesta 2008 lähtien määrittämällä vedestä ulosteperäisiä bakteereita (suolistoperäiset enterokokit ja Escherichia coli). Näille on kansallisessa lainsäädännössä (STMa 177/2008) määritetty toimenpiderajat (enterokokit 200 pmy/100 ml, Escherichia coli 500 pmy/100 ml). Yksittäisen näytteen mikrobiologista laatua pidetään hyvänä, kun bakteerien pitoisuudet ovat alle toimenpiderajojen. Toimenpiderajojen ylityksessä viranomaisen tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Ensimmäinen toimenpide on uusintanäytteen ottaminen mahdollisimman pian tutkimustuloksen varmentamiseksi. Uimarantojen veden laadun tutkimustulokset raportoidaan vuosittain EU:lle, joka tekee yhteenvedon koko Euroopan uimavesien tilasta. Rastilan yksittäiset vesinäytteet ovat olleet mikrobiologiselta laadultaan pääsääntöisesti hyviä vuosina 2016-2019. Ainostaan 19.8.2019 otetussa näytteessä oli mikrobiologisia ylityksiä. Tällöinkin muutaman päivän sisällä otettu uusintanäyte oli mikrobiologiselta laadultaan hyvä.
6.3.3 Uimaveden aistinvarainen laatu	Uimaveden laatua seurataan aistinvaraisesti näytteenottojen ja tarkastusten yhteydessä sekä mahdollisten valitusten johdosta. Aistinvarainen laadun seuranta käsittää mm. öljyjen, jätteiden ja muiden kelluvien materiaalien, pysyvän vaahtoamisen ja fenolihdisteiden (haju) esiintymisen seurannan. Rastilan uimarannalla vuosina 2016 – 2019 tehdyissä aistinvaraisissa tarkasteluissa ei ole havaittu merkittäviä poikkeamia. Vedenpinnalla on toisinaan havaittu öljymäistä kalvoa, joka on todennäköisesti rauta- ja mangaanibakteerien aiheuttamaa massaa. Massaa voi myös kasaantua rantahiekalle. Tämä on vaaratonta ihmiselle.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

6.4 Syanobakteerien (sinilevä) seuranta	Ympäristöpalvelut seuraavat sinilevien esiintymistä aistinvaraisesti näytteenottojen yhteydessä sekä tarvittaessa erillisillä tarkastuksilla. Lisäksi liikuntapalveluiden rantavalvojat seuraavat uimarantojen sinilevätilannetta päivittäin rannalla ollessaan ja kirjaavat havainnot liikuntapalveluiden ylläpitämään ulkoliikunta.fi-karttapalveluun. Sinilevän määrä arvioidaan asteikolla 0 - 3: 0 = EI LEVÄÄ: veden pinnalla tai rantaveden rajassa ei ole havaittavissa sinilevää. Näkösyvyys on normaali. 1 = VÄHÄN LEVÄÄ: levää on havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai pieninä tikkuina vedessä. Levää näkyy, jos vettä ottaa läpinäkyvään astiaan. Rannalle on saattanut ajautua kapeita leväraitoja. Levä heikentää näkösyvyyttä. 2 = RUNSAASTI LEVÄÄ: vesi on selvästi leväpitoista, veden pinnalle on kohonnut pieniä levälauttoja tai rannalle on ajautunut leväkasumia. 3 = ERITTÄIN RUNSAASTI LEVÄÄ: levä muodostaa laajoja levälauttoja tai sitä on ajautunut rannalle paksuiksi kasaumiksi. Mikäli sinilevää havaitaan uimavedessä, tiedotetaan tästä uimarannan ilmoitustaululla. Sinilevähavainto edellyttää myös uimaveden laadun tihennettyä seurantaa.
6.4.1 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen	Sinilevien esiintyminen Rastilan uimarannalla on todennäköistä keskikesällä heinä-elokuussa. Havaitut sinilevämäärät edeltävinä uimakausina ovat olleet näytteenottohetkellä pieniä (1). Sinilevien määrä ja esiintyvyys kuitenkin vaihtelevat suuresti riippuen vallitsevista tuulista ja lämpötilasta.
6.4.2 Lajisto- ja toksiinitutkimukset	Rastilan rannalta ei ole otettu viime vuosina näytettä mikroskooppista lajistotarkastelua varten. Helsingin uimarannoilla esiintyy tyypillisesti Aphanizomenon-, Dolichospermum- sekä Nodularia-suvun sinileviä. Näistä Dolichospermum-suvun sinilevät saattavat muodostaa myrkyllisiä kukintoja ja Nodularia-suvun sinilevät tuottavat maksalle myrkyllisiä yhdisteitä.
6.5 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen	Makrolevien tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen ei ole Rastilan rannalla todennäköistä. Makrolevien tai kasviplanktonin haitallista lisääntymistä ei ole Rastilassa havaittu.
6.6 Hallintatoimenpiteet	Uimaveden hygieenisen laadun ollessa huono, kun rannalla on havaittu runsaasti sinilevää tai muissa erityistilanteissa terveydensuojeluviranomaisen tulee arvioida voiko tilanteeseen liittyä terveyshaittoja. Mikäli viranomaisen arvioi, että terveyshaitta on mahdollinen, voidaan uimarannan haltijalle antaa määräys korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Tällainen määräys voi olla esimerkiksi uintikielto. Useimmin kuitenkin suositellaan uimisen välttämistä ja tiedotetaan asiasta rannalla, internetissä ja tiedotusvälineissä. Rastilan uimarannalle ei ole tehty merkittäviä hallintatoimenpiteitä.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

7. KUORMITUSLÄHTEET

7.1 Jätevesijärjestelmät	Rastilan uimarannan läheisyydessä on kaksi jäteveden tulotunnelin ylivuotopaikkaa, Rastila sekä Viikinmäen tulotunnelin Vuosaaren haara. Mahdollisella jäteveden ylivuodolla voi olla vaikutuksia Rastilan rannan veden laatuun, sillä jätevedet sisältävät runsaasti tauteja aiheuttavia mikro-organismeja ja lika-aineita. Vaikutusten merkittävyys riippuu jätevesipäästön määrästä, tuulista ja virtauksista. Tapahtuman vaikutus tulisi todennäköisesti olemaan nopeasti ohimenevä.
7.2 Hulevesijärjestelmät	Uimarannan läheisyydessä on sadeveden purkupaikkoja Karavaanikujalla ja Vuosaaren sillan alla. Huleveden mukana rantaan voi huuhtoutua mikro-organismeja ja lika-aineita. Lähistöllä sijaitsevat hulevesiviemärin purkupaikat saattavat vaikuttaa veden laatuun, jos näiden kautta rannan läheisyyteen pääsee runsaasti hulevettä.
7.3 Muut pintavedet	Runsaiden sateiden aiheuttamat pintavalumat saattavat tuoda epäpuhtauksia maanpinnalta uimaveteen, mikä voi heikentää veden laatua. Vaikutusten merkittävyys ja kesto riippuvat sateen kestosta ja voimakkuudesta sekä tuulista, veden virtauksista ja sadetta edeltäneestä kuivasta ajanjaksosta. Sateen vaikutus veden laatuun voi olla merkittävä, jos uimaveteen pääsee runsaasti lika-aineita pintavalumien mukana.
7.4 Maatalous	Uimarannan läheisyydessä ei ole maataloutta.
7.5 Teollisuus	Uimarannan läheisyydessä ei ole teollisuutta.
7.6 Maantie- ja raideliikenne	Uimarannan läheisyydessä on Vuosaaren silta, jossa on maantieliikenteen lisäksi myös metroliekennettä. Maantie- ja metroliekenteen vaikutuksen veden laatuun arvioidaan olevan normaalissa tilanteessa pieni. Sellaisen onnettomuuden sattuessa, jossa tielle ja sen ympäristöön pääsee saastuttavia aineita, vaikutus veden laatuun voi kuitenkin olla merkittävä.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	Rastilan rannan vieressä on Vuosaaren silta, josta myös metro kulkee
7.7 Satamat ja vesiliikenne	Uimarannan länsipuolella noin 100 metrin päässä rannasta on venesatama ja lisäksi rannan itäpuolella on useita pieniä venesatamia. Lisäksi rannan ohitse menee veneliikennettä. Venesataman ja vesiliikenteen vaikutuksien uimaveden laatuun arvioidaan olevan melko pieniä normaalioloissa. Merkitykset veden laatuun voivat olla merkittävät, jos rannan läheisyydessä tai venesatamassa tapahtuu jotain poikkeavaa, kuten polttoainesäiliön tai septitankin vuoto. Kuormitusta voidaan pienentää kiinnittämällä huomiota laitteiden toimivuuteen sekä sääntöjen noudattamiseen venesatamissa.
7.8 Eläimet ja linnut	Eläinten ulosteet saattavat myös rannalle päätyessään aiheuttaa terveysriskin uimarannan käyttäjille. Rannalla esiintyy säännöllisesti jonkin verran lintuja kuten sorsia, hanhia ja lokkeja. Lintujen ulosteiden vaikutuksen veden laatuun arvioidaan normaalitilanteessa olevan pieni, mutta hanhiparven oleilu rantavedessä voi huonontaa uimaveden laatua hetkellisesti ja paikallisesti. Lintujen ruokinta rannalla on kielletty ja siitä ilmoitetaan kyltein. Lisäksi lintuja ajetaan rantapelastajien ja siivoojien toimesta pois rannalta. Lemmikkien tuominen uimarannalle on kielletty.
7.9 Epidemiat ja infektiot	Uimaveden saastuminen esim. jätevedellä tai uimareiden ulosteella voi johtaa uimavesivälitteiseen epidemiaan. Riskiä lisäävät myös mm. uimareiden puutteellinen hygienia, puutteelliset tai huonosti hoidetut tilat, uimarien suuri määrä sekä hidaskäyttöinen veden vaihtuvuus. Epidemioita aiheuttavat erilaiset virukset, bakteerit ja alkueläimet, kuten esimerkiksi legionella-bakteeri tai norovirus. Myös esimerkiksi Vibrio-suvun bakteerit voivat runsastua lämpimien säiden aikana matalissa vähäsuolaisissa rannikkovesissä. Uimavesivälitteiset vibriotartunnat ovat tavallisimmin haavaumien kautta saatuja ihoinfektioita.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

	Mikäli uimaveden epäillään tai todetaan saastuneen siinä määrin, että siitä voi olla haittaa uimareiden terveydelle, tiedotetaan tästä välittömästi ja annetaan tarvittaessa ohjeita tai määräyksiä. Epidemioiden ehkäisemiseksi uimareita ohjeistetaan rannalle vietävällä hygieniaohjeella, jossa ohjeistetaan muun muassa hyvästä hygieniasta, uimisen välttämisestä vatsataudin aikana sekä kielletään juomasta uimavettä. Vesivälitteiden epidemia tai infektio on mahdollinen, ja erityisesti kohonnut riski on kesäisinä hellekausina.
7.10 Muut kuormituslähteet	Uimarit voivat vaikuttaa veden laatuun muun muassa huonolla hygienialla. Vaikutuksen voi havaita päivän aikana tapahtuvasta mikrobipitoisuuden kasvusta. Vaikutuksen merkittävyys riippuu paljolti uimarien määrästä sekä veden vaihtuvuudesta. Liikkuessaan pohjassa uimarit saattavat myös vapauttaa sedimentteihin varastoituneet taudinaiheuttajamikrobit takaisin veteen.

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

8.1 Lyhytkestoiset saastumistilanteet	Lyhytkestoisen saastumisen käsite on tullut Suomen lainsäädäntöön uimavesidirektiivin myötä vuonna 2008. Lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalitilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi jäteveden ylivuototilanne. Terveydensuojeluviranomainen saa tiedon ylivuototilanteista sähköpostilla viemärlaitokselta. Ylivuototilanne tulisi todennäköisesti kestämään päivän tai pari. Jäteveden ylivuodosta johtuva lyhytkestoisen saastumistilanne on mahdollinen Rastilan uimarannalla, koska suhteellisen lähellä uimarantaa sijaitsee jäteveden tulotunnelin ylivuotopaikkoja. Ylivuototilanteet eivät kuitenkaan ole todennäköisiä Rastilan alueella eikä siellä ei ole ollut lyhytkestoisia saastumistilanteita.
8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa	Lyhytkestoisen saastumisen ajan seurantakalenterin mukaiset näytteet jätetään ottamatta ja kyseiset näytteet korvataan myöhemmin otettavilla näytteillä. Lyhytkestoisen saastumisen seuranta tehdään ylimääräisten näytteiden avulla. Mikäli terveyshaitta on mahdollinen ja asian hoitamiseksi on tarpeen, voi terveydensuojeluviranomainen antaa uimarannan haltijalle määräyksen korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä, sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Kun lyhytkestoisesta saastumisesta saadaan tieto, terveydensuojeluviranomainen tiedottaa asiasta uimarannalle vietävällä tiedotteella, kaupungin internetsivuilla sekä lehdistötiedotteella.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

9.1 Uimareille annettavat ohjeet	Rannalla on ilmoitustaulu, jossa annetaan ohjeita ja tietoja uimareille: - turvallisuusohjeet (uimarannan nimi ja osoite, ylläpitäjän ja rantapelastajien yhteystiedot, alueen kartta uima-alueineen, toiminta- ja turvallisuusohjeet, ohjeet avun hälyttämiseksi) - merkinnät veden syvyyksistä - tiedot valvonta-ajoista - tiedot viimeisestä tutkimustuloksesta - uimavesiluokka - yleiskuvaus uimarantavedestä (perustuen uimavesiprofiiliin) - sinilevätiedote, kun sinilevää on havaittu (suomi, ruotsi, englanti) - mahdolliset erityistilannetiedotteet Koirien tuominen on kielletty uimarannalle ja siitä ilmoitetaan useilla merkeillä ympäri rantaa. Lisäksi lintujen ruokkiminen rannalla on kielletty. Laiturilta hyppäämistä kieltäviä merkkejä laiturilla on useita.
9.2 Tiedottaminen normaalioloissa	Helsingin kaupungin internetsivuilla on mm. uimarantaluettelo, tietoja jokaisesta uimarannasta (esim. uinninvalvonta, varustus, palvelut), uimavesiluokat, uimaveden näytteenottosuunnitelma, uimaveden näytteiden tulokset ja näytteenoton yhteydessä tehtyjen sinilevähavaintojen tulokset. Internetsivuja päivitetään uimakauden aikana vähintään kerran viikossa. Ympäristöpalvelut laativat uimakauden ajan viikoittain lehdistötiedotteen, jossa tiedotetaan uimaveden laadusta uimarannoilla. Liikuntapalvelut tiedottavat mahdollisista uimaveden merkittävästi vaikuttavista asioista internetsivuillaan. Uimakauden ajan sinilevätilannetta ja uimaveden lämpötilaa Helsingin uimarannoilla voi seurata liikuntapalveluiden ylläpitämästä ulkoliikunta.fi-karttapalvelusta. Rantapelastajat päivittävät palveluun päivittäin tekemänsä arvion sinilevän määrästä ja veden lämpötilasta.
9.3 Tiedottaminen erityistilanteissa	Ympäristöpalvelut tiedottavat lyhytkestoisesta saastumisesta, epätavanomaisesta tilanteesta, annetuista määräyksistä sekä muista erityistilanteista erillisellä uimarannalle vietävällä ilmoituksella. Lisäksi ympäristöpalvelut laativat erityistilanteista lehdistötiedotteen sekä tiedottavat asiasta internetsivuilla. Liikuntapalvelut tiedottavat mahdollisista uimaveden merkittävästi vaikuttavista asioista internetsivuilla sekä rannalla olevalla ilmoitustaululla. Lisäksi rantapelastajat tiedottavat merkittävistä asioista rannan käyttäjiä paikan päällä.

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta	Uimavesiprofiili on laadittu 13.12.2010. Uimavesiprofiili on päivitetty 11.6.2020.

UIMAVESIPROFIILI RASTILAN UIMARANTA, HELSINKI

10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta	Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta määräytyy uimavesiluokan mukaan. Rastilan uimavesiluokka on hyvä, joten se tulee päivittää neljän vuoden välein eli seuraavaksi vuonna 2024.